

نام	نمره به عدد:	نمره به حروف:	محل مهر و امضاء مدیر	
			نمره به عدد:	نمره به حروف:
نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	
ردیف	سؤالات			نام
۱	جای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) مفرغ‌های، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری ایران به شمار می‌روند. ب) سنگ‌نوشته شاپور یکم در در نقش رستم که شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان را بازگو می‌نماید. ج) در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام موفق به خواندن خط میخی شد. د) شهر رم در مرکز ایتالیا از ادغام تعدادی از روستاها در کرانه رود پدید آمد.			۲
۲	به سوالات چهار گزینه ای زیر پاسخ دهید. ۱) جنگ‌های پلوپونزی میان کدام یک از گزینه‌های زیر رخ داد؟ الف) رومیان و اشکانیان ب) آتن و اسپارت ج) آتنیان و هخامنشیان د) ساسانیان و رومیان ۲) موسس سلسله موریای چه کسی است؟ الف) بودا ب) گوپتا ج) آشوکا د) چندراگوپتا			۱
۳	شناسایی منابع در پژوهش‌های تاریخی به چه منظور و چگونه انجام می‌شود؟			۱
۴	موضوع جغرافیای تاریخی چیست؟ شرح دهید.			۱
۵	امروزه از نقشه‌های تاریخی به چه منظوری استفاده می‌شود؟			۱
۶	در کدام مناطق ایران سنگ‌نوشته‌ها، نقش برجسته‌های متعددی بر دیواره کوه‌ها و صخره‌ها نقش بسته‌اند؟			۱/۵
۷	باستان‌شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی از چه ابزار و منابعی استفاده می‌کنند؟			۱
۸	نقش و اهمیت علم باستان‌شناسی را در شناخت دوره تاریخی توضیح دهید.			۲
۹	مطالعه وضعیت دین و اعتقادات مردمان دوره گردآوری خوراک ما را به چه نتایجی می‌رساند؟			۱
۱۰	قانون‌نامه حمورابی شامل چه نوع قوانینی می‌شود؟			۱
۱۱	شهرهای تمدن سندی دارای چه ویژگی‌هایی هستند؟			۱
۱۲	دو مورد از اتفاقات دوره هان را بنویسید؟			۱
۱۳	دو مورد از حوادث مهم عصر دولت - شهرها را ذکر کنید.			۲
۱۴	مهم‌ترین دستاوردهای رومیان باستان در حوزه معماری و مهندسی چه بود؟			۱
۱۵	پنج ستون از سنگ نوشته بیستون به عنوان یک گزارش تاریخی، چه حوادثی را بازگو می‌کند؟			۱
صفحه‌ی ۱ از ۲				

۱/۵	کاوش‌های باستان‌شناسی و تحقیقاتی که درباره تاریخ ایران در دوره باستان در دویست سال گذشته صورت گرفت، چه نتایج و دستاوردهایی داشت؟	۱۶
۱	بقایای کوره‌های ذوب و قالب‌گیری مس از کدام محوطه‌های ایران به دست آمده است؟	۱۷
صفحه ی ۲ از ۲		

جمع بارم : ۲۰ نمره

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	لرستان - کعبه زرتشت - سر هنری راولینسون - تیبیر.	
۲	ب- ۵	
۳	در این مرحله، پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آنها را ارزیابی می کند؛ مثلاً نویسندگان منابع چه کسانی بوده اند؟ چه گرایش دینی، اجتماعی یا سیاسی داشته اند؟ آیا خود شاهد وقایع بوده اند یا از زبان دیگران حوادث را نقل کرده اند؟ تا چه اندازه در نقل رویدادها دقتو صداقت داشته اند؟ همچنین اگر محقق از اسناد استفاده کند، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.	
۴	جغرافیای تاریخی به مطالعه مناطق و سرزمین های مختلف در گذشته می پردازد و تأثیر محیط طبیعی و عوامل جغرافیایی را بر رویدادهای تاریخی مانند شکل گیری تمدن ها، مهاجرت ها، پیروزی ها و شکست ها، برپایی سکونتگاه ها و شهرها و ایجاد و گسترش راهها و ... مطالعه می کند.	
۵	امروزه از نقشه های تاریخی برای ارائه اطلاعات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، جمعیتی و دیگر جلوه های حیات اجتماعی انسان در گذشته استفاده می شود.	
۶	فارس، همدان و کرمانشاه	
۷	باستان شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی، علاوه بر رجوع به کتاب های تاریخی، سفرنامه ها و ... از ابزارها و فناوری های جدید و پیشرفت های مانند پهپادها، رادارها، عکس های هوایی، تصاویر ماهواره ای، روش های الکترومغناطیسی و سامانه اطلاعات جغرافیایی، که قابلیت زیادی در نقشه برداری، کشف و بازسازی دقیق محوطه ها و آثار باستانی دارند، استفاده می کنند.	
۸	باستان شناسی همچنین کمک شایانی به مطالعه دوره تاریخی کرده است. منابع نوشتاری (مکتوب) برای شناخت کامل این دوره، مخصوصاً اوایل آن، کافی نیستند. از سوی دیگر، عمده اطلاعات منابع نوشتاری، مربوط به رویدادهای سیاسی و نظامی و شرح اقدامات فرمانروایان است. بنابراین، کاوش های باستان شناسی و یافته های علمی باستان شناسان به مورخان کمک زیادی می کند که ابعاد مختلف زندگی اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی مردمان و جوامع دوره تاریخی را بهتر بشناسند.	
۹	مطالعه وضعیت دین و اعتقادات مردمان دوره گردآوری خوراک، به دلیل فقدان شواهد و مدارک بسیار دشوار است. امروزه باستان شناسان می کوشند از طریق بررسی اعتقادات جوامع شکارگر کنونی، مانند بومیان استرالیا و قبیله های سرخپوست آمریکای جنوبی، به معتقدات دینی انسان های نخستین پی ببرند. اعتقادات انسان های اولیه با مشکلات و مخاطرات زندگی آنان مانند بیماری، مرگ، سیل، خشکسالی و ... ارتباط داشته است. آنان به نیروهایی مرموز و فرا طبیعی باور داشتند که در نظر آنان نگاهدارنده زمین، آسمان و سراسر زندگی محسوب می شدند.	
۱۰	این قانون نامه، شامل مجموعه هایی از قوانین مربوط به زراعت، آبیاری، کشتیرانی، خرید و فروش برده، ارث، ازدواج و مجازات های انواع جرم ها و جنایت ها است.	
۱۱	شواهد و یافته های باستان شناسی نشان داده است که ساکنان متمدن دره سند، شهرهای خود را بر اساس نقش های دقیق و معماری تقریباً یکسانی ساخته بودند. آنان خیابان ها و معابر اصلی و فرعی را با پهنای معینی طراحی نموده که یکدیگر را قطع می کردند. همچنین ساختمان ها را با معماری همسان و آجرهایی به اندازه های مشخص بنا می کردند. در شهرهای موهنجودارو و هاراپا چندین بنای عمومی وجود داشت که به عنوان پرستشگاه، حمام، انبار غله و ... مورد استفاده قرار می گرفت. این شهرها همچنین مجهز به شبکه فاضلاب بودند.	

۱۲	در دوران فرمانروایی این سلسله تغییر و تحولات چشم‌گیری در چین رخ داد. کشاورزی، صنعت، علم و فرهنگ، پیشرفت‌نمایانی کرد و چینیان دست به ابداعات و اختراعات مهمی زدند. سلسله هان با گسترش قلمرو خود از سمت جنوب و غرب با کشورها و تمدن‌های دیگر از جمله ایران، ارتباط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی برقرار کرد. جاده مشهور ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دوره هان گشایش یافت.
۱۳	فرمانروایان دولت‌شهرهای یونانی همواره می‌کوشیدند نفوذ و سلطه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی خود را تا آن سوی مرزهای این کشور گسترش دهند. آسیای صغیر (ترکیه امروزی) از جمله مناطقی بود که دولت‌شهرهای یونانی به منظور گسترش قلمرو و توسعه نفوذ فرهنگی و اقتصادی خود، بدانجا یورش بردند. رقابت دولت‌شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان برای تسلط بر منطقه آسیای صغیر، موجب بروز کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگی میان دو طرف در قرن ۵ ق.م. شد. جنگ‌های پلوپونزی میان اسپارت و آتن.
۱۴	برجسته‌ترین دستاورد هنری تمدن روم، در معماری و مجسمه‌سازی تبلور یافت. رومیان به افتخار پیروزی‌های نظامی خود بناهای یادبود زیادی را برپا کردند. آنان همچنین در رم و دیگر شهرهای قلمروی امپراتوری مثل انطاکیه، دمشق، اسکندریه، آتن و مarse، ساختمان‌های عمومی فراوانی ساختند که حکایت از مهارت در معماری و طراحی در مهندسی دارد. یکی دیگر از دستاوردهای مهم تمدن روم، ایجاد شبکه پیشرفت‌های از جاده‌ها بود. مهندسان و کارگران رومی برای احداث جاده‌های سنگفرش شده، دامنه تپه‌ها را می‌بریدند، تونل می‌کنند، پل می‌ساختند و باتلاقها را پر می‌کردند. بسیاری از این جاده‌ها تا قرن‌ها مورد استفاده بود.
۱۵	پنج ستون از سنگ‌نوشته بیستون که در حقیقت گزارشی تاریخی محسوب می‌شود، به شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ و سرکوب شورش‌های نواحی گوناگون اختصاص دارد.
۱۶	اگرچه در جریان کشف شده کاوش‌های باستان‌شناسی، بخشی از آثار تاریخی به موزه‌های اروپا و آمریکا انتقال یافت، اما در نتیجه این کاوش‌ها، اطلاعات تاریخی بسیار ارزشمندی به دست آمد. این آگاهی‌ها کمک کرد تا سلسله‌های پادشاهی مادی تا ساسانیان بهتر و بیشتر شناخته شوند و امکان تشخیص تاریخ واقعی از افسانه، تا حدودی فراهم آمد. کاوش‌های باستان‌شناسی و پژوهش‌های جدید همچنین نشان داد که چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یکجانشینی و کشاورزی روی آورده و تمدن نسبتاً پیشرفت‌های را بنیان نهاده بودند. یکی دیگر از نتایج تحقیقات دو قرن گذشته، تقسیم‌بندی جدیدی بود که مورخان از تاریخ ایران در دوره باستان ارائه کردند.
۱۷	در برخی سکونت‌گاه‌های کهن مانند شهداد، تل ایلیس و تپه یحیی در استان کرمان و تپه زاغه در قزوین.
جمع بارم : ۲۰ شماره	
نام و نام خانوادگی مصحح : رضا قاسمی	
امضاء:	